

M.MONTESSORI: „POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL SÁM“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Mateřská škola Sluníčko Olomouc, o.p.s.

Vydala dne 31. 8. 2017

Bc. Marie Rumanová
ředitelka školy

Školní vzdělávací program byl konzultován a schválen správní radou společnosti pro období **1. 9. 2017 – 31. 8. 2020**. Dle potřeb může být aktualizován.

Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské škole	4
2. Charakteristika školy	4
3. Vize školy a hrozby	4
4. Charakteristika vzdělávacího programu	5
5. Vzdělávací obsah ŠVP	7
5.1 Přehled integrovaných projektů	7
5.2 Přehled kompetencí	7
5.3 Vzdělávací oblasti	10
5.4 Rozpracování integrovaných bloků	12
6. Podmínky předškolního vzdělávání	16
6.1 Personální podmínky a pedagogické zajištění	16
6.2 Materiální podmínky	16
6.3 Přijímání dětí do MŠ	17
6.4 Životospráva	17
6.5 Psychosociální podmínky	17
6.6 Řízení a organizace	18
6.7 Spolupráce s rodinou	18
7. Evaluační systém	19

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Zřizovatelem-provozovatelem je **obecně prospěšná společnost**

Název:	Mateřská škola Sluníčko Olomouc, o.p.s.
Sídlo:	Blahoslavova 2, 779 00 Olomouc
IČ:	26818868
Ředitelka:	Bc. Marie Rumanová
Kontakt:	585 224 176 slunicko@slunickoolomouc.com www.slunickoolomouc.com

ŠVP vytvořily dne : 1.9. 2017 - Bc. Marie Rumanová, Mgr. Kristina Návrátová

2. Charakteristika školy

Mateřská škola (dále MŠ) byla založena jako obecně prospěšná společnost. Zahájila svou činnost 1. října 2003 jako 1. soukromá mateřská škola v Olomouci. Je jednotřídní a nachází se v prostorách bývalé mateřské školy magistrátu města Olomouce, který ji provozoval do doby vzniku o.p.s. Budova je z roku 1911 a byla založena jako mateřská škola Školskou maticí moravskou – jako mateřská škola česká. Do této doby byly ve městě pouze německé mateřské školy. Vznikla spolu s dalšími dvěma mateřskými školami a současně s ní vznikla i škola. Budova původní školy se nachází z druhé strany zahrady, ale v současné době slouží Policii české republiky. Objekt, ve kterém naše škola sídlí, je tedy stará budova s náznaky secese a má mnoho problémů, ale i výhod. MŠ se nachází na břehu řeky Moravy a od této skutečnosti se také odvíjí náš tematický program, který je těsně spjat s řekou Moravou.

3. Vize školy a hrozby

Chceme zůstat mateřskou školou rodinného typu, která spolupracuje s rodiči a šíří pedagogiku Marie Montessori. Daří se nám pomáhat dětem s postižením a nabízíme jim možnost integrace do našeho vzdělávacího programu.

Snažíme se aplikovat program vzdělávání pedagogikou Montessori zejména u dětí s poruchou autistického spektra.

Stav budovy: Jedním z problémů je stav naší krásné, ale značně opotřebované budovy. Nebude-li nám město při opravách finančně vypomáhat, může se stát, že z hygienického hlediska se stane naše budova neodpovídající. Z těchto důvodů se snažíme velmi dobře o budovu pečovat, odstraňovat každou závadu a předcházet tomuto riziku.

Pokles stavu přijímaných dětí: Nezájem rodičů o naše služby by vedl k zániku naší MŠ. Uvědomujeme si, že naše služby musí být nadstandardní, protože jediný příjem je z MŠMT ČR a na další výdaje musí doplácet rodiče formou školného.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Záměrem pedagogického působení a filosofií naší školy je plnit odkaz pedagogiky Marie Montessori, vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství. Vytvoříme jim pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska. Usilujeme o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy, kterou umožňuje aplikace pedagogiky Montessori. Budeme se držet hlavní myšlenky M. Montessori, kde učitel je prostředník pro získávání znalostí a vědomostí a dítě je jeho partnerem. Touto cestou chceme položit základy vzdělání a chuť učit se a také vytvořit systém ve vzdělávání. Program zasahuje všechny oblasti vývoje dítěte a nabízí taková témata, která seznamují děti s realitou.

Myšlenka školního vzdělávacího programu (ŠVP) je pojítkem mezi všemi činnostmi s dětmi, včetně realizací školních i mimoškolních akcí.

Konkrétní zaměření naší činnosti v duchu pedagogiky Marie Montessori:

Preferujeme praktické činnosti, které:

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky; umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky dětí - návštěvy divadla, návštěvy různých pracovišť, muzeí);
- zaměřují se na oblast ekologie – aktivně chránit přírodu, tj. provádět ve svém okolí sběr, třídění odpadu, jarní úklid, vést k práci na školní zahradě včetně péče o květiny; spolupracovat se Sluňákovem (ekologické aktivity); vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování), ke spolupráci s rodinou při vytváření a upevňování zdravých výživových a stravovacích návyků, k respektování potřeb každého dítěte, k péči o klidné a kulturní prostředí při stolování, upevňují správné návyky při stolování;
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů - vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi, tzn. vlastnosti, které by si dítě mělo osvojit, aby mohlo plně přijímat všechny informace a podněty z okolního světa; umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách, vedou ke kreativě, podporují samostatné myšlení, logickou úvahu, řešení problémových situací, vymýšlení příběhů apod.;
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivity, která převažuje nad aktivitou učitelky (učitelka je partner, činnost koordinuje, příliš nezasahuje, neomezuje jejich vlastní projev);
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu dítěte (denní setkávání na elipse, vyjádření pocitů, přání - vyslovit srozumitelně myšlenku), procvičování mluvidel a dechová cvičení před zpíváním a při tělovýchovných chvílích;
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky a vedou děti k samostatnosti a ochotě pomoci si navzájem.

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme:

- právo na vlastní prostor – práce na koberečkách, v koutcích a u stolečků. Hravé činnosti podnítí tematické koutky;
- tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga; nabízené činnosti pedagoga budou směřovány k zajištění prožitků dětí a tím se budou lépe kódovat informace do paměti;
- na základě principů pedagogiky Montessori vést děti k samostatnosti, k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry, jejich vedení ke spolurozhodování a k sounáležitosti s celým kolektivem;
- využívání námětů ročních období, tradic a zvyků při práci s dětmi po celý rok. Jejich tematické plánování, včetně zpracování situačních momentů, reakce na zájmy, potřeby, vědomosti dětí, včetně stanovení dominantních oblastí rozvoje osobnosti.

Metody a formy vzdělávání v MŠ s Montessori zaměřením:

- vzdělávání uskutečňujeme celodenně a využíváme pomůcek Montessori včetně rozpracovaných úkolů, které jsou buď k těmto úkolům, nebo souvisí s plánovanými vzdělávacími celky – bloky;
- dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy;
- preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání – zejména pozorování, experimentování, praktické činnosti, prožitkové učení převážně v individuální, skupinové, ale i frontální formě. Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují vzdělávací proces. Vzdělávání dětí v MŠ realizujeme podle třídního plánu, který je zpracován v blocích - dle ročních období, úkolů Montessori a v návaznosti na ŠVP.

Obvyklý denní program:

- všechny činnosti jsou přizpůsobovány okolnostem a potřebám dětí;
- děti mají prostor pro spontánní hry, individuální vzdělávací činnost pomocí pomůcek Montessori a rozpracovaných vzdělávacích úkolů;
- dodržuje se stravovací a pitný režim i pobyt venku – využíváme školní zahradu či prostory před budovou MŠ a v její blízkosti (hřiště, ...);
- po hlavním jídle je zařazen odpočinek, spánek pro děti, které ho vyžadují a potřebují (ostatní mají možnost klidové činnosti);
- denně jsou zařazeny řízené pohybové chvíle;
- společná práce je vždy prezentována na setkáních na elipse, kde také utvrzujeme denně pravidla společného soužití v MŠ.

5. Vzdělávací obsah ŠVP

5.1 Přehled integrovaných bloků

- I. Jsme zde všichni kamarádi, ať se tedy máme rádi
- II. Vůně a barvy podzimu
- II. Od adventu po Tři krále
- III. Zimní království a jeho odchod s „Moranou“
- IV. Sluníčko, vstávej, jaro probouzej
- V. Co chci znát o světě a naší planetě
- VI. Léto, budiž pochváleno

Tyto projekty jsou rozpracovány do tematických bloků pro jednotlivé týdny. Ctíme tradice, roční období, pravidelně navštěvujeme divadelní představení. Cílem je, aby každé dítě, které opouští naši školu, bylo vybaveno kompetencemi, které jsou podchyceny v individuálních plánech.

5.2 Přehled kompetencí

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo zvládnout tyto kompetence:

- A. kompetence k učení
- B. kompetence k řešení problémů
- C. kompetence komunikativní
- D. kompetence sociální a personální
- E. kompetence činnostní a občanské

A. kompetence k učení (očekávané kompetence dítěte)

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů; získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a v dění prostředí, ve kterém žije;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům, odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony

- druhých;
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

B. kompetence k řešení problémů (očekávané kompetence dítěte)

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého;
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost;
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- zpřesňuje si početní představy, využívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu.

C. komunikativní kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci v běžných situacích, komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně

- setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.);
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

D. sociální a personální kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout;
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

E. činnostní a občanské kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem;
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých.

Součástí programu jsou okruhy, na které se zaměřuje vzdělávací obsah ŠVP s těmito dílčími cíli:

Poznání

- posilování prosociálního chování
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi
- rozvoj základních kulturních a společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopností žít ve společenství
- samostatně vytvořit soubory předmětů na základě vymezené vlastnosti

Řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- vyjádřit pocity, dojmy, prožitky

Estetika

- rozvíjení schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- rozvíjení a kultivace mravního i estetického vnímání a prožívání
- rozvoj kulturně estetických dovedností (výtvarných, hudebních, dramatických), produktivních i receptivních
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- grafomotorika a práce – rozvoj tvořivosti
- rozvíjení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou, lidmi
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

5.3 Vzdělávací oblasti

I. Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

II. Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Záměrem vzdělávání v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“:

1. Jazyk a řeč
2. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie
3. Sebpojetí, city a vůle

III. Dítě a ten druhý - oblast interpersonální

Záměrem vzdělávání v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

IV. Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní

Záměrem vzdělávání v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

V. Dítě a svět – oblast environmentální

Záměrem vzdělávání v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

5.4 Rozpracování integrovaných bloků (IB)

I. VE SLUNÍČKU CHCI SI HRÁT- KAŽDÝ JE MŮJ KAMARÁD

Charakteristika IB

Seznámit děti s pravidly soužití v kolektivu, s pravidly práce, hygienickými pravidly, stanovit hranice svobodného jednání.

Vzdělávací nabídka

- Práce se zvonečkem a mušličkou, setkávání se na elipse
- Nácvik modelových situací
- Hry pro rozvoj prosociálního chování (např. nácvik soustředění a ticha na elipse)
- Úvod do práce s Montessori materiálem z oblasti Praktického života a Smyslové výchovy - praktické ukázky

Očekávané výstupy

- Přijetí pravidel soužití a práce v Montessori prostředí
- Respektování osobního prostoru (práce na koberečkách a pracovních místech)
- Zvládnutí základních hygienických návyků
- Navazování kontaktů, interakce mezi dětmi i pedagogy

II. VŮŇ A BARVY PODZIMU

Charakteristika IB

Seznámit se s přírodními zákonitostmi podzimu, dát prostor kreativnímu vyjádření, rozvíjet kognitivní schopnosti související s tímto obdobím.

Vzdělávací nabídka

- Aktivity vyplývající z Praktického života a Smyslové výchovy za použití vhodných materiálů a pomůcek
- Práce s různorodým výtvarným materiálem
- Práce s grafickými a pracovními listy
- Činnosti s didaktickými pomůckami vhodnými pro tento projekt
- Vycházky do okolí MŠ, pozorování přírody
- Seznamování s podzimními svátky u nás i ve světě (výchova k vlastenectví)

Očekávané výstupy

- Zvládnutí postupu práce s předkládanými Montessori pomůckami – materiálem
- Výzdoba MŠ z výtvarných výrobků a pracovních činností dětí
- Rozvoj jemné motoriky, koordinace oko – ruka, správný úchop psacího náčiní
- Rozpoznání atributů podzimního období, vnímání přírodních krás všemi smysly
- Upevnění pohybových dovedností (hrubé motoriky)

III. OD ADVENTU PO TŘI KRÁLE

Charakteristika IB

Vše směřujeme k přípravě na nejkrásnější svátky v roce včetně přípravy vánoční besídky a vánočních přání, nezanedbáváme práci s Montessori pomůckami.

Vzdělávací nabídka

- Pracujeme s Montessori pomůckami z oblasti Smyslové výchovy (senzorický materiál, grafické listy, pracovní listy)
- Seznamujeme se s mikulášskými písněmi a básněmi a vánočními koledami
- Připravujeme program na vánoční besídku
- Vyrábíme vánoční přáníčka pro naše blízké a přátele školky
- Nezapomínáme na potřebné ve svém okolí (sbírka Maltézské pomoci, spolupráce s fondem SIDUS)
- Seznamování s vánočními tradicemi u nás i ve světě

Očekávané výstupy

- Rozvinuté smysly, grafomotorika
- Získání schopnosti samostatné práce
- Zdokonalení paměťových schopností a volných vlastností
- Získání sociálního citění
- Schopnost vnímat atmosféru vánočních svátků, úcta ke tradicím

IV. ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ ODEJDE S MORANOU

Charakteristika IB

Seznámíme se s ročním obdobím zimy a vším, co k němu patří – příroda, zvyklosti, tradice, svátky, sport, oblékání.

Vzdělávací nabídka

- Seznamujeme se s přírodními krásami zimy – pozorujeme přírodu, dáme prostor kreativě
- Hrajeme si na výzkumníky
- Povídáme si o zvířátkách v zimě, vytváříme zvířecí rodiny (pracovní listy)
- Staráme se o ptáčky, sypeme jim do krmítka
- Dodržujeme tradice a zvyklosti tohoto období – karneval, vynášení Morany
- Seznamujeme se se zimními sporty, odkud který sport pochází, užíváme si radovánek na sněhu
- Učíme se přiměřeně oblékat a chránit své tělo před prochladnutím, otužujeme se

Očekávané výstupy

- Získávat nové poznatky o zvířatech, umět pojmenovat jejich mláďata, vytvářet zvířecí rodiny
- Prakticky zvládnout správný výběr oblečení a samostatné oblékání
- Umět používat výtvarný materiál
- Zvládnout pravidla bezpečnosti při sportu, umět správně pojmenovat jednotlivé zimní sporty a sportovní vybavení
- Být hrdý na krajové zvyklosti a obyčeje

V. SLUNÍČKO VSTÁVEJ, JARO PROBOUZEJ

Charakteristika IB

Vnímáme probouzející se jarní přírodu, seznamujeme se s jarními svátky, učíme se poznávat první jarní květiny, kreativně ztvárňujeme jarní přírodu.

Vzdělávací nabídka

- K Praktickému životu a Smyslové výchově přiřazujeme úkoly z matematiky a jazyka, některé úkoly z Kosmického života
- Pracujeme s grafomotorickými a pracovními listy
- Dodržujeme tradice a zvyklosti tohoto období (svátky jara – Velikonoce)
- Učíme se písničky a básničky s jarní tematikou
- Připravujeme Zahradní slavnost ke Dni matek, přejeme i v jiné řeči (program v angličtině)
- Učíme se názvy květin, vytváříme živé herbáře, vnímáme jarní přírodu při vycházkách po okolí, na školní zahradě
- Pracujeme s výtvarným materiálem

Očekávané výstupy

- Přípravenost pro čtení, psaní a počítání, rozvoj paměti
- Získané nové poznatky o přírodě
- Získaný pocit vlastenectví a hrdosti na tradice našeho národa, budování vlasteneckého cítění
- Pohybové schopnosti odpovídající věku v jemné i hrubé motorice
- Získané estetické schopnosti, dovednosti

VI. LETEM SVĚTEM

Charakteristika IB

Zdokonalíme se v práci s Montessori materiálem a pomůckami, získáme znalosti o světadílech a jejich obyvatelích.

Vzdělávací nabídka

- Pracujeme s Montessori materiálem a pomůckami ve všech oblastech
- Pomocí didaktického materiálu se seznamujeme se světadíly a vším, co se světem souvisí
- Sledujeme společenské akce v našem městě

Očekávané výstupy

- Větší samostatnost a suverenita
- Získání nových poznatků o kontinentech a jejich obyvatelích
- Povědomí sounáležitosti se svým bydlištěm (výchova k vlastenectví)

VII. LÉTO, BUDIŽ POCHVÁLENO

Charakteristika IB

Užíváme si letního období s využitím všech radostí, které nám poskytuje letní zahrádka, nezapomínáme však na pravidla soužití ve Sluníčku (prázdninový režim)

Vzdělávací nabídka

- Pracujeme s Montessori materiálem a pomůckami ve všech oblastech
- Pracujeme s výtvarným materiálem a rozvíjíme fantazii, učíme se netradiční techniky

- Rozvíjíme pohybové schopnosti (využití herních prvků a bazénku na zahrádce)
- Účastníme se společenského dění ve městě

Očekávané výstupy

- Umět se rozhodnout pro samostatnou činnost
- Radovat se z tvůrčí činnosti
- Společné prožití léta na a zahrádce

6. Podmínky předškolního vzdělávání

6.1 Personální podmínky a pedagogické zajištění

V MŠ pracují 2 kvalifikované učitelky, jedna provozní pracovnice, asistentka pedagoga a externí pracovníci (např. logoped) pro zajištění úzce odborné výuky, rodilý mluvčí, kroužky jazyka, hudby a keramiky.

Další odlišnosti nastávají dle každoročních možností (finančních) školy a dle specifických potřeb.

Pedagogická pracovnice je nositelkou Českého národního diplomu Montessori a dále se pedagožky vzdělávají a ke vzdělání přistupují aktivně.

V současné době se bude připravovat učitelka po návratu z MD a RD pro pozici ředitelky MŠ.

Spolupráce pedagogů funguje na základě společně vytvořených pravidel.

6.2 Materiální podmínky

Škola má dostatečně prostornou hernu, která slouží zároveň jako ložnice + jídelna pro děti v posledním roce docházky do MŠ. V jedné pětině místnosti je šatna oddělena skříňovou stěnou. Druhá menší místnost slouží jako jídelna a pracovna Montessori úkolů z praktického života a úkolů, které se vypracovávají u stolečků. Místnosti jsou propojené a snadno pro učitelku kontrolovatelné, aby v obou místnostech mohly děti pracovat zároveň.

Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné, odpovídají ergonomickému hledisku, jsou bezpečné a esteticky vzhledné. Děti se samy podílí na úpravě a výzdobě prostředí.

Za budovou MŠ je školní zahrada, přístupná brankou z ulice a „francouzským“ oknem z jídelny.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných předpisů. Mateřská škola se potýká s nedostatkem vnitřních i venkovních úložných prostor a snaží se o optimální řešení (vybudovaná vestavná skříň apod.). Zahrada je vybavena novými hracími prvky -všechny prošly atestem.

Každoročně jsou kontrolovány bezpečnostním technikem.

6.3 Přijímání dětí do MŠ

Zápis do MŠ se vyhláší v souladu se zákonem a o přijatých dětech je zpracován a založen PROTOKOL, který je vždy zveřejněn na našich internetových stránkách. O přijetí dítěte s postižením se vždy ředitelka poradí s pedagogickými pracovníci a teprve potom rozhodne o přijetí dítěte s handicapem.

6.4 Životospráva

Snažíme se dětem poskytovat ve spolupráci s jídelnou, odkud dovážíme stravu, plnohodnotnou a vyváženou stravu podle příslušných předpisů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého pobytu dítěte v MŠ. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné (3 hodinové) intervaly. Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na kvalitu ovzduší) a mají dostatek volného pohybu. Snažíme se zajistit vhodné pomůcky k pohybovým aktivitám ve třídě.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme jiný klidný program.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

6.5 Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace.

Nikdo není zvyhodňován ani znevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti.

V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Cílem je spolehlivost a důvěryhodnost dospělých.

Nepoužíváme negativní komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech.

Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat.

Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám.

Je naším zájmem, aby byla dětem tematicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná.

Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch.

Záměrem je dovést děti k samostatnosti, touze po vzdělávání, schopnosti samostatné práce a schopnosti dokončit vytyčený cíl, zvolený úkol, pomáháme vytvářet dětem prostředí, které mají rády.

6.6 Řízení a organizace

Jsou jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků. Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí a kde je respektován jejich názor. Ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP.

Obě pedagogické pracovnice spolu s externími pracovníky tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče.

MŠ spolupracuje s pedagogickou fakultou UP, ZŠ (zejména škola Radost, Černovír a ZŠ Horka nad Moravou), dětskými lékaři, klinickým logopedem, PPP a SPC.

Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich potřeby. Dětem chceme umožnit potřebné zázemí, klid, bezpečnost i soukromí.

Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování. Dětem se plně věnují.

Záměrem pedagogů je zatěžovat děti přiměřeně, v rámci jejich možností a umožnit dětem kdykoliv relaxovat. Do denního programu pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity. Usilujeme o to, abychom děti podněcovali k vlastní aktivitě a experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem (naplnění cílů Montessori).

Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv a podle svých potřeb.

6.7 Spolupráce s rodinou

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Nabízíme rodičům poradenský servis.

Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost. Domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí. Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů, podle svého zájmu vstupovat do dění MŠ s respektem na specifiku pedagogiky Montessori (nemluvit na pracující dítě, kontaktovat se s ním, až se dítě o kontakt začne zajímat)

Projevili-li rodiče zájem, mají možnost spolupracovat při vytváření plánů a programu MŠ, dále mají jedinečnou možnost pozorovat dítě při práci, aniž se vzájemně ruší, což umožňuje specifické uspořádání naší MŠ.

Organizujeme společné schůzky, setkání a akce s rodiči.

Využíváme nabídek rodičů k opravám školního vybavení, nákupům zařízení, pomůcek.

7. Evaluační systém

Jedná se o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme:

- naplňování cílů školního programu
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- průběh vzdělávání
- kvalitu podmínek vzdělávání
- kvalitu práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Oblasti evaluace:

- práce a činnosti, které s dětmi provádíme
- reakce a chování dětí i celé skupiny
- individuální rozvoj, relativní posun dítěte
- životospráva
- psychosociální podmínky
- spoluúčast rodičů.

Prostředky (nástroje) evaluace:

- rozhovor
- diskuze
- pozorování
- hospitace
- rozbor dokumentace školy
- analýza dětských prací
- kontrolní činnost ředitelky školy (ŘŠ) a pedagogické porady
- dotazníky.

Zdroje informací:

- děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy
- postoje rodičů a další odborníci - externisté školy, zřizovatel

Časový plán – viz tab.

Plán evaluace

Oblasti evaluace	Prostředky evaluace	Časový plán	Zodpovědnost
Podmínky vzdělávání			
Věcné podmínky	Kniha závad a podnětů k práci	Průběžně	ŘŠ
Životospráva	Kontrola jídelníčku	Průběžně	Všichni pracovníci
Spoluúčast rodičů	Zájem rodičů o dění v MŠ	Průběžně	Všichni pracovníci
Průběh vzdělávání			
Záznam o dětech	Průběžné záznamy (dle IVP)	Dle potřeby	Pedagogické pracovnice
	Evidence seznámení Montessori úkoly a jejich zvládnutí	Průběžně	Pedagogické pracovnice
Evaluace IP	Hodnocení jednotlivých týdenních bloků (týdenní záznamy)	Na konci týdne	Zodpovědný pedagog, který IP sestavil
Řečové dovednosti dětí	Diagnostika logopedem	Průběh září	Externista - logoped
Výsledky vzdělávání			
Výsledky vzdělávání všech dětí	IVP - úroveň dosažených kompetencí	2x ročně	Třídní učitelka
Výsledky vzdělávání předškolních dětí	Testy školní zralosti	Do konce ledna	Pedagogické pracovnice
	Zkouška laterality	Do konce ledna	Pedagogické pracovnice

Poznámky:

IVP = individuální vzdělávací plán

IP = integrovaný projekt